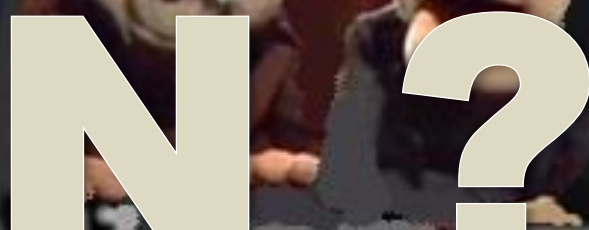

2. DECEMBAR 2014. BR. 373

BILTEN

NEDELJA U SVETU ENERGETIKE

PLAN ?

Predsednik EK objavio 315 milijardi evra vredan investicioni plan oživljavanja Evrope - str 5

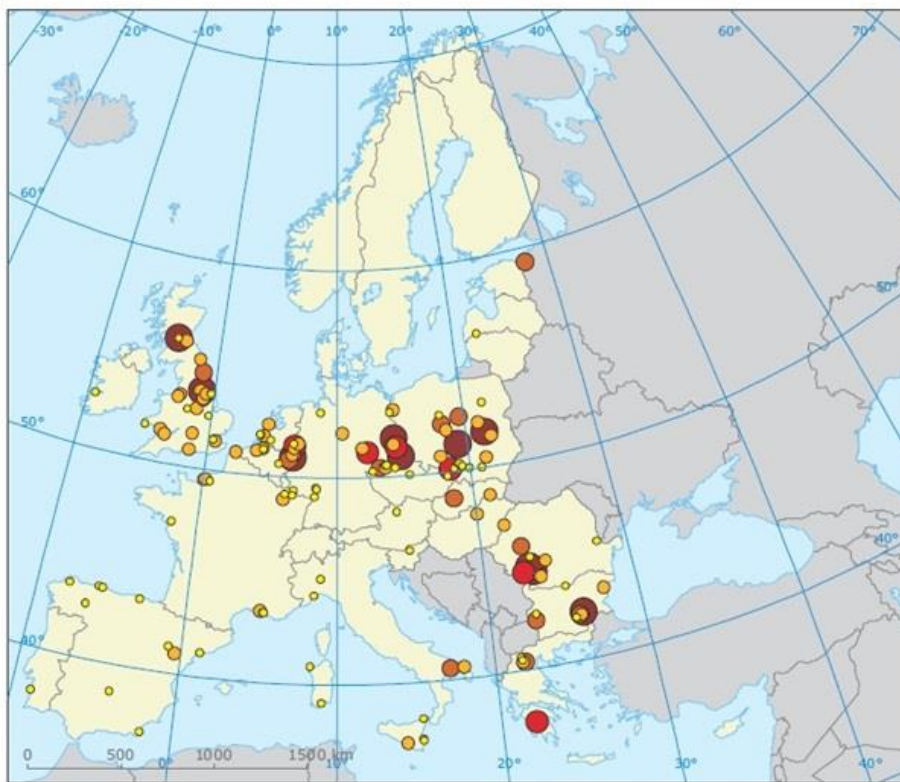
*Informacije objavljene u ovom Biltenu ne treba tumačiti kao opredeljenje AERS prema temama kojima se bave
Selektovao i uredio Dušan Daković – dusan.dakovic@aers.rs*

REGULATIVA

EEA: Zagađivači koštaju EU do 189 milijardi evra godišnje (2012.) štete

BRISEL - Zagađenje vazduha, daleko najvećim delom od termoelektrana na uglj, koštalo je Evropsku uniju u 2012. do čak 189 milijardi evra, objavila je u utorak Evropska agencija za životnu sredinu (EEA). Procena u izveštaju EEA ide od potencijalne štete od najmanje 59, a najviše 189 milijardi evra izazvane uticajem zagađenja prirodne sredine od industrije na troškove za zdravstvo, izgubljene radne dane, štetu zgradama, smanjenje poljoprivrednih prinosa i dr. Ovako veliki raspon objašnjava se kao posledica odsustva jedinstvene metodologije obračuna ovih troškova. Troškovi se ipak smanjuju u odnosu na prethodne godine, kao efekat evropskih ekoloških propisa i privredne krize koja je smanjila emisije gasova staklene bašte, uključujući CO₂, azote i sumpor oksid i sitne lebdeće čestice. Ipak, naučnici upozoravaju da će ovaj trend preokrenuti sa obnovom privrednog rasta u Evropi. Od 30 najvećih zagađivača u Evropi, čak 26 su termoelektrane, uglavnom na uglj, i to najviše - osam u Nemačkoj, zatim u istočnoj

Lokacija 147 pogona koji učestvuju sa 50% u ukupnoj procenjenoj šteti u periodu 2008-2012

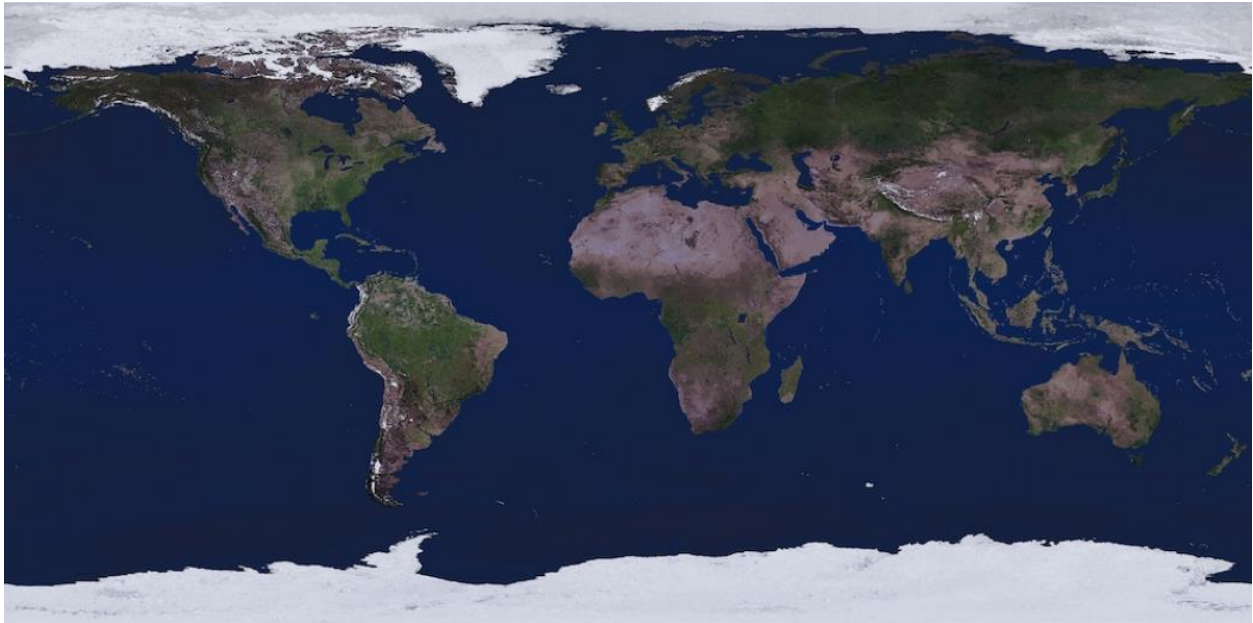
Evropi (Poljska, Bugarska, Rumunija). Međutim, *Reuters* je uvidom u dokumenta saznao da nova Evropska komisija razmatra promenu ili čak odbacivanje predloga zakona o kvalitetu vazduha, čiji je nacrt objavljen prošle godine. Neke moćne evropske industrije upozoravaju, naime,

da im je sve teže da zadrže konkurentnost u odnosu na takmace iz SAD i Azije, gde su ekološki propisi znatno labaviji, a nameti srazmerno manji u odnosu na važeće u EU, pa čak i najavljuju iseljavanje čitavih industrija sa Starog kontinenta. Sektor uglja ističe da, u situaciji sve veće zavisnosti Evrope od uvoznih ugljovodonika, on nudi jeftin i siguran izvor energije, dok je cena prelaska na alternativne izvore visoka.

BERLIN - Nemačka vlada treba ove nedelje da usvoji predlog da se domaćem energetskom sektoru do 2020. ograniči pravo na emitovanje najviše 22 miliona tona CO₂, što će zahtevati zatvaranje „najprljavijih“ termoelektrana na uglj, javljaju tamošnji *mediji*. Kako termoelektrane na uglj proizvode 46% ukupne količine električne energije u Nemačkoj, procenjuje se da bi zatvaranje najvećih zagađivača moglo izazvati u toj zemlji skok cena struje od 15% do 2020., uz ukidanje 74.000 radnih mesta.

Zašto je važna klimatska konferencija u Limi?

LIMA - U glavnom gradu Perua od 1. decembra predstavnici 195 zemalja tokom dvonedeljne konferencije UN o klimatskim promenama pokušavaju da dogovore uslove globalnog klimatskog sporazuma, koji bi se trebalo da bude potpisan na narednoj Svetskoj konferenciji o klimi 2015. u Parizu kada bi se prvi put svaka zemlja obvezala za koliko će i do kada smanjiti emisiju gasova staklene bašte (GHG - greenhouse gases). Osim tog sporazuma, okvir pregovorima u Limi čine Protokol iz Kjota, dogovoren 1997. i potom produžen do 2020. kako bi premostio vakuum do potpisivanja globalnog sporazuma o klimi. Tim protokolom smanjenje emisija GHG tražilo se samo od industrijski razvijenih zemalja, dok su zemlje u razvoju, poput Kine, bile izuzete. SAD, kao tada najveći zagađivač, potpisale su Protokol iz Kjota, ali ga Kongres nikad nije ratifikovao. Treći dokument je Okvirna konvencija UN o klimatskim promenama (UNFCCC), usvojena na Samitu o Zemlji u Rio de Žaneiru 1992., koja je postavila temelje za borbu protiv klimatskih promena i koju je potpisalo 195 država, uključujući i SAD. Pregovori u Limi uglavom će biti usmereni na to koji bi gasovi i do kada trebalo najviše da budu smanjeni. Sve države će već u Limi, a najkasnije do marta 2015., morati da saopšte u ovoj oblasti svoje ciljane nivoe i rokove. Dosadašnji slični globalni pregovori po pravilu su se završavali neuspehom, kao što se dogodilo i na poslednjoj konferenciji u Kopenhagenu 2009, pa i sada preovlađuje pesimizam. Malo nade neočekivano je uneto nedavnim, po obimu skromnim, ali obzirom na aktere istorijskim dogovorom između Kine i SAD o ograničavanju emisije štetnih gasova, jer je upravo pat-pozicija između ta dva najveća zagađivača više od deset godina unazad blokirala bilo kakav sporazum na globalnom nivou. Američki

predsednik Barak Obama najavio je da će SAD do 2025. smanjiti emisiju GHG za 26 do 28 odsto u odnosu na 2005. Kina nije odredila ciljano smanjenje, ali je objavila da će od 2030. početi da smanjuje emisiju CO₂. Najviše je u pogledu smanjenja emisije GHG uradila i ubuduće namerava da učini Evropska unija. Planira do 2030. da za 40 odsto smanjiti emisiju CO₂ u odnosu na stanje 1990. Udeo obnovljive energije istovremeno da poveća na najmanje 27 odsto, a za toliko i da smanji potrošnju energije. Klimatolozi upozoravaju da bi nepostizanje dogovora značilo da bi se 2100. prosečna temperatura u svetu povećala za 3-4 stepeni Celzijusa u odnosu na predindustrijsku eru, što bi otopljanjem ledenika pratilo drastično povećanje nivoa mora i ugrozilo ogromne delove priobalnih područja, ostrva i njihovo stanovništvo. Prosečna temperatura u svetu već sada je za 0,85 stepeni viša od one u predindustrijskom razdoblju ... od 1750., polovina ukupne emisije CO₂ proizvedena je od 1970. na ovamo ... usled toga kiselost okeana porasla je za 26 odsto, a u poslednjem stoleću prosečan nivoa mora porastao je za 19 centimetara. **agencije**

ABC AZ: EU bi formiranjem Energetske unije ponovila kobnu grešku sovjetskog modela

BAKU - Azerbejdžanski poslovni informativni portal - [abc.az](#), upozorava da predlog o formiranju evropske Energetske unije nosi opasnost „direktnog ponavljanja fatalne greške Sovjetskog saveza koji je sredinom osamdesetih godina prošlog veka formirao integrisano tržište električne energije, da bi ga posle deset godina ukinuo“. Poslovnjak komentari donosi u sklopu izveštaja o poseti Bakuu, proteklog vikenda, potpredsednika Evropske komisije zaduženog

za Energetsku uniju, Maroša Ševčoviča (foto). Navodi da Unija ima za cilj da postavi EU kao jedinstvenog kupca energenata, koji bi dalje bili distribuirani državama članicama. Pretpostavlja se da bi Energetska unija dovela do nivelacije cena (gasa i struje) unutar EU-28, piše portal i konstatuje da se faktički radi o uspostavljanju vrlo diskutabilnih instrumenata u svetskoj praksi. S jedne strane,

Energetska unija je očigledan pokušaj uspostavljanja oligopola na evropskom tržištu: mali broj kupaca nabavlja energente radi njihove distribucije veoma velikom broju krajnjih korisnika. S druge strane, to je upravo direktno ponavljanje pomenute kobne greške iz SSSR-a, piše azerbejdžanski poslovni portal. Dodaje da evropska antimonopolska pravila i birokratska regulativa „ne mogu da ponište zakone ekonomije“. Zaključuje da „postindustrijska ekonomija (tipična za većinu EU zemalja) ne može efikasno da funkcioniše na osnovu, očiglednog atavizma, odnosno instrumenata i obrazaca industrijske epohe.

Šta dobija, a šta gubi Litvanija liberalizacijom tržišta gasa?

VILNJUS - Litvanska gasna kompanija Latvijas Gaze, čiji su najveći vlasnici nemački E.ON (47,2%) i ruski Gazprom (34%) očekuje da izgubi monopolski položaj u toj zemlji sa liberalizacijom ovog sektora energetike, predviđenim od aprila 2017. godine, rekao je potparol ove firme. E.ON je zbog toga već početkom ove godine požurio da objavi prodaju svog udela, dok se reakcija Gasproma još čeka, piše [Reuters](#). Vlada Litvanije je prilikom privatizacije Latvijas Gaze, 1997. godine, garantovala kupcima 20-godišnji monopol na transport i prodaju gasa u toj zemlji, a takođe i ekskluzivna prava rukovođenja podzemnim gasnim skladištima do aprila 2017. kada ističe ugovor. Situaciju vezanu za buduće restrukturiranje te kompanije i orijentaciju na druge snabdevače, poput nabavke utečnjelog prirodnog gasa preko nedavno otvorenog LNG terminala na Baltiku, komplikuje njen ugovor na 30 godina o kupovini gasa od Gasproma. Ruski snabdevač daje diskont na cenu zavisno od količine kupljenog gasa, pa bi opredeljenje za eventualno jeftiniji LNG, izazvalo poskupljenje ruskog gasa, navodi predstavnik Latvijas Gazea.

EU regulatori u velikoj meri odobrili nemačke propise u oblasti obnovljivih izvora

BRISEL - Evropska komisija saopštila je 25. novembra da politika subvencija nemačke vlade u oblasti proizvodnje iz obnovljivih izvora energije ne protivureči EU pravilima. Saopštenje je usledilo posle detaljne istrage povodom sumnji da bi potsticajne cene koje vlada u Berlinu daje pojedinim sektorima OIE mogle remetiti konkurenciju na tržištu energije. Komisija je takođe ocenila da je opravdana „većina“ olakšica na plaćanje nameta za OIE koje vlada Nemačke odobrava energetski intenzivnim sektorima privrede te zemlje. Tek u

ograničenom broju slučajeva konstatovano je da su olakšice neopravdane i te kompanije moraću da naknadno doplate naknade za OIE, ali retroaktivno samo za 2013. i 2014. godinu, prenosi portal [Click Green](#) ne navodeći o kojim se firmama i sektorima radi.

Rumuniji „žuti karton“ Brisela jer nije ispunila regulativu o bezbednosti snabdevanja gasom

BRISSEL - Evropska komisija je zatražila od Rumunije da obezbedi potpuno usklađivanje svog zakonodavstva sa EU pravilima o bezbednosti snabdevanja prirodnim gasom. Cilj referentne evropske regulative (Br 994/2010) je da postigne da države članice budu dobro pripremljene za delovanje u slučaju prekida snabdevanja gasom. Radi toga

članice EU moraju da obezbede dvosmerni transport prirodnog gasa preko svojih granica i unapred pripreme preventivni i plan delovanja u vanrednim situacijama. Rumunija do danas nije obavestila Komisiju da je usvojila Preventivni akcioni plan, kao ni Plan za vanredne situacije, niti je obavestila Brisel o svojim odlukama vezanim za dvosmerni tok u prekograničnom transportu gasa. Bukurešt mora u roku od dva meseca da ispuni ove obaveze ili EK može da podnese tužbu protiv Bukurešta Sudu pravde, prenosi portal Evropske komisije, ec.europa.eu.

Bugarskoj i Mađarskoj po „žuti karton“ zbog nesprovođenja direktive o štednji energije

BRISSEL - Evropska komisija je u petak 26. decembra formalno zatražila od Bugarske i Mađarske da obezbede u potpunosti primenu evropske Direktive o energetskej efikasnosti iz 2012., ili će ih poslati na Sud pravde. Pomenuta Direktiva obavezuje zemlje članice EU da ostvare određene uštede u potrošnji energije počev od 1. januara 2014. do 31. decembra 2020. Propisan je i način na koji se to može ostvariti u sektorima industije, transporta i građevinarstva. Pored ostalog predviđena je i kontrola potrošnje energije kod velikih kompanija na svake četiri godine, garantovanje većih prava potrošačima u nadgledanju i kontroli svoje potrošnje, obnavljanje javnih zgrada ritmom od najmanje tri odsto godišnje itd. europa.eu

Investicioni izazov Žan-Kloda Junkera

STRAZBUR - Predsednik Evropske komisije Žan Klod Junker objavio je 26. novembra pred Evropskim parlamentom detalje 315 milijardi evra vrednog investicionog plana kako bi pokrenuo evropsku ekonomiju, gde jedno od centralnih

mesta čini kreditiranje infrastrukturnih projekata. Prema njegovim rečima, plan je oslonjen na tri stuba: Prvi je stvaranje u junu 2015. novog Evropskog fonda za strateške investicije (SIEF), zasnovanom na budžetu od 21 mlrd €. koji bi se obezbedio iz EU kase i Evropske investicione banke (EIB), radi mobilisanja barem 315 mlrd €. dodatnih investicija do 2017. Naime, zamisao Evropske komisije je da toj banci poveri odgovornost za SIEF, a zatim će taj fond podržati rizičnije projekte od onih koje EIB obično finansira. Preciznije, Fond će imati 16 milijardi evra u garancijama iz budžeta EU, od čega će polovina biti iz postojećih budžetskih sredstava. Uz još pet milijardi evra od EIB, ukupan iznos će biti 21 milijarda. To je mali deo ambiciozne investicije, ali ključni deo Junkerovog plana: taj fond bi trebalo da bude "ublaživač rizika" koji će, nudeći čvrste garancije, privući čak 15 puta veća privatna sredstva koja sada nisu u realnoj ekonomiji. Drugi stub je u uspostavljanju „projektnog kanala“ radi usmeravanja

investicija tamo gde su najpotrebnije, a treći pravljenje mape puta za privlačenje investicija u Evropu i otklanjanje regulatornih uskih grla. Prema oceni eksperata, ključni problem je u tome koliko je realno nadanje Junkera da će u naredne tri godine gro sume biti obezbeđeno od privatnih investitora. Evropska konfederacija sindikata (ETUC) odmah je ocenila da je nada nerealna, a generalni sekretar ETUC-a Bernadet Segol konstatovala da se Evropska komisija "oslanja na finansijsko čudo", prenosi **BBC**. Komisija na tako zamišljenom fondu planira moguće otvaranje 1,3 miliona novih radnih mesta, gde bi jedan značajn deo išao u sektor energetske infrastrukture. Junker plan naziva „novim početkom“ u radu Komisije i „generacijskim izazovom“.

Pad cena nafte u sankcije koštaju Rusiju do 140 milijardi dolara godišnje - zvanično

MOSKVA - Pad cena nafte i zapadne sankcije uvedene zbog Ukrajine koštaće Rusiju oko 130 do 140 milijardi dolara godišnje, što odgovara iznosu od oko sedam odsto ruskog BDP-a, kazao je prošle nedelje ministar finansija Anton Siluanov. "Gubimo oko 40 milijardi dolara godišnje zbog geopolitičkih sankcija i oko 90 do 100 milijardi dolara

zbog pada cena nafte od 30 odsto. Glavni problem koji pogađa budžet, privredu i finansijski sistem su cena nafte i pad novčanog priliva od prodaje energetskih sirovina", kazao je Siluanov na press konferenciji u Moskvi. **Agencije** konstatuju da računica ruskog ministra odgovara procenama analitičara da svaki pad cena nafte za jedan dolar reže Rusiji zaradu od izvoza za oko tri milijarde dolara. wpcserbia.rs

Udeo OPEC-a u uvozu nafte u SAD pao sa 88% 1976. na sadašnjih 40%

LONDON - Udeo američkog uvoza nafte oz zemalja OPEC pao je na najniži nivo u bezmalo 30 godina, kao posledica revolucionarnog rasta - na oko 9 miliona barela na dan (mb/d) - proizvodnje te sirovine iz naftnih škriljaca u SAD, piše **Financial Times**. U avgustu je izvoz OPEC-ove nafte u SAD pao na 40 odsto, na 2,9 mb/d, najniže od avgusta 1985. SAD su na vrhuncu zavisnosti, 1976. godine podmirivale čak oko 88% ukupnog uvoza nafte iz zemalja OPEC. wpcserbia.rs

Slovački Eustream nudi alternativu projektu Južni tok

BRATISLAVA – Slovački gasovodni operater Eustream predlaže gradnju novog gasovoda kojim bi se transportovao gas iz zapadne Evrope do Balkana. Projekat bi, prema predlagačima, obezbedio snabdevanje zemalja poput Bugarske i Srbije čak i u slučajevima da je transport gasa preko Ukrajina u prekidu, prenosi **Reuters**. Prema Eustream-u, njime bi čak bila otklonjena potreba gradnje gasovoda Južni tok. Slovačka kompanija predlaže da se gas ovim pravcem transportuje iz zapadnih evropskih gasnih čvorišta putem postojećeg gasovodnog sistema Slovačke do Ukrajine, a potom do Rumunije i Bugarske. Predloženi projekat, dužine 570 km imao bi potencijalan kapacitet transporta do 20 milijardi kubika godišnje i mogućnost da ide pravcem bilo iz Rusije do Balkana, bilo sa Zapada takođe do Balkana. Prema rečima čelnika Eustreama, Tomaša Marečeka, investicija bi koštala oko 750 miliona evra i povezala se preko postojećeg slovačkog gasovodnog sistema kapaciteta 80 milijardi m³ godišnje do Ukrajine, odakle bi išla do Rumunije sada nedovoljno iskorišćenim gasovodom Spjuz.

Ruski ministar: Evropa odgovorna za rizike u snabdevanju gasom ako odbije Južni tok

MOSKVA - Rusija neće da gradi gasovod Južni tok ako evropski potrošači ne žele da eliminišu rizike prekida snabdevanja prirodnim gasom, kazao je u sredu ruski ministar privrednog razvoja Aleksej Uljukajev. „Ako evropske države ne žele da eliminišu probleme u snabdevanju (gasom) izgradnjom gasovoda Južni tok, onda treba da preuzmu odgovornost od mogućih rizika u tranzitu“, rekao je on novinarima. „Južni tok je način da se uklone ti tranzitni rizici (u transportu gasa) evropskim potrošačima“, konstatovao je ministar. Uljukajev je takođe rekao da planovi gradnje gasovoda do Kine nemaju nikakve veze sa obavezama koje Rusija ima prema svojim evropskim potrošačima. „Imamo dovoljni gasa za Istok i za Zapad“, kazao je ministar. wpcserbia.rs

Izrael kreće u diplomatsku ofanzivu za projekat gasovoda Izrael-Kipar-Italija

TEL AVIV – Izraelski ministar energije Silvan Šalom će uskoro otputovati u Brisel da traži podršku za plan izgradnje gasovoda od Izraela, preko Kipra, do Italije, kojim bi se godišnje u EU izvozilo do deset milijardi kubika prirodnog gasa, piše u utorak lokalni dnevnik **Globes**. Šalom je ovu, inače staru ideju, oživeo na nedavnom sastanku ministara energije zemalja Mediterana i EU u Rimu, sa akcentom na ogromnom potencijalnom bogatstvu gasa u ležištima u Istočnom Mediteranu, koje dele Izrael, Kipar i Liban. Globes piše da bi to bio najduži podmorski gasovod na svetu, jer bi išao trasom od 1.250 kilometara. Zbog izuzetnih

tehničkih zahteva koje traži polaganje na dubine do 3.000 metara ispod površine Mediterana, ključni problem projekta je da pronađe zainteresovane investicije i dobije podršku Brisela. Prema telavivskim novinama, projekat bi koštao 15 milijardi dolara. wpcserbia.rs

ING banka: Isplativije zatvoriti 40% evropskih rafinerija

LONDON – Evropska naftna prerađivačka industrija bi bolje funkcionisala sa samo 60 rafinerija, odnosno 40 odsto manje nego što sada ima, preporučuje u oonedeljnom izveštaju holandska ING banka. Napominje, međutim, da je visoka verovatnoća da će neefikasne rafinerije i dalje ostati u pogonu, što će produžiti muke ovog sektora. U izveštaju se navodi da su 22 rafinerija nafte u Evropi zatvorene od 2009, ukupnog kapaciteta prerade 2,3 miliona barela na dan, dok je nekih 15 do 20 rafinerija prodato od strane velikih naftnih kompanija nezavisnim trgovačkim firmama ili investitorima. Hamza Khan, autor izveštaja, kaže da je trenutna zarada evropskih rafinerija od u proseku oko 7\$ po barelu prolaznog karaktera zbog niskih cena nafte. Izveštaj preporučuje prerađivačima da smanje količinu mazuta koji proizvode, koji trenutno oduzima blizu 2,5 milijardi dolara od granice isplativosti. Evropski rafinerijski sektor najavio je investicije od 30 milijardi dolara u modernizaciju za period od 2009-20, ali naftno udruženje Concawe ocenjuje da je to nedovoljno i da je potrebno dodatnih 21 mlrd \$ investicija do 2020. Kan navodi da je ta suma velika za evropsku rafinerijsku industriju „koja verovatno ne ostvaruje profit od iznad 4 do 5 milijardi dolara godišnje“. „Pitanje je da li bi se te investicije vratile. Mnogo je jeftinije pretvoriti rafineriju u uvozno-izvozno čvorište, ili skladište“, konstatuje on. Reuters/wpcserbia.rs

Transnjeft od 2015. poskupljuje transport nafte za 6,75%

MOSKVA - Ruski naftovodni monopolista Transnjeft uvećaće cene transportnih tarifa za u proseku 6,75% od 1. januara iduće godine, saopšteno je u četvrtak iz Federalne tarifne kancelarije u Moskvi. Kako prenosi *The Moscow Times*, Transnjeft je tražio od regulatora odobrenje za manje povećanje usluga prenosa - za 5,4 odsto. Ovo će

ujedno biti prvo povećanje cena transporta nafte u poslednje dve godine, što je ujedno jedini izvor prihoda Transnjefta, operatora naftovodne mreže dužine 50.000 kilometara u Rusiji. wpcserbia.rs

NAŠ REGION

Predloženo formiranje Investicionog suda za zemlje Energetske zajednice

BEČ – Savetodavni panel za investitore Energetske zajednice (EnC) pozdravio je na sastanku održanom 26. novembra ideju o obezbeđenju snažnijeg instrumenta zaštite investitora u okviru Sporazuma o osnivanju EnZ, „uključujući regionalni investicioni sud“. Poblize ne pojašnjavajući ovu ideju u informaciji objavljenoj na *svom sajtu*, Sekretarijat EnZ navodi da bi ovaj „sud“ stvorio dodatno poverenje kod investitora u energetske sektore zemalja Zajednice. Sekretarijat EnZ je pre četiri godine formirao Savetodavni panel za investitore u sektore električne energije i prirodnog gasa u zemljama zapadnog Balkana, kao i Moldaviji, Gruziji i Ukrajini.

Potpredsednik SAD: Hrvatska bi mogla postati energetska čvorište ako ...

VAŠINGTON – Hrvatska bi mogla postati regionalno energetska čvorište, ako bi sada sprovela pametne investicije, rekao je prošle nedelje američki potpredsednik Džo Bajden na jednom ekonomskom skupu u Istanbulu, preneo je *portal Bele kuće* u Vašingtonu. On je na Energetskom i ekonomskom samitu Atlantskog saveta rekao da bi Zagrebu u tome trebalo da pomognu Evropska unija i njegovi susedi.

Zahtev da se odloži liberalizacija rumunskog tržišta gasa

BUKUREŠT – Rumunski energetska regulator ARNE i nekoliko privatnih kompanija iz sektora pozvali su tamošnje ministarstvo energije da odloži barem na godinu dana deregulaciju tržišta prirodnog gasa za kogeneracione elektrane i industrijske potrošače. Oni to objašnjavaju potrebom da cene gasa koje plaćaju industrijski potrošači ostanu nepromenjene od 1. januara iduće godine. Ministarstvo je saopštilo da razmatra ovaj zahtev, prenosi bukureštanski poslovnik *Business-review*.

Istraga protiv bugarskog distributera električne energije

SOFIJA - Bugarski antimonopolski regulator saopštio je u četvrtak da je otvorio istragu povodom moguće nedozvoljene prakse tamošnjeg distributera električne energije, firme Energo-Pro Grid, radi sprečavanja ili ometanja konkurencije na tržištu. Regulator ima osnova da sumnja da je ova podfirma kompanije Energo-Pro Bulgaria, koja je opet filijala češkog Energo-Proa, zloupotrebila svoju dominantnu poziciju na tržištu odbijajući da odobri priključenje na svoju distributivnu mrežu proizvođačima obnovljive energije, prenosi *SeeNews*.